

Заглавие на курса: *Ценност, норма, нормализация*

Преподавател: *доц. д-р Недялка Видева*

Хорариум: *30 часа лекции*

Вид на курса (задължителен, избираем, факултативен): *избираем*

Семестър: *летен*

Предварителни изисквания (познания, крудове, които трябва да бъдат положени): *няма*

Анотация на курса:

Възникването на аксиологията като философска дисциплина е пряко следствие от нереализирането на заявените от Проекта на Просвещението теоретични претенции по отношение на осмислянето на света като цяло и мястото на човека в него. Преосмислянето съдържанието на понятия като *опит, експеримент, наблюдение* ражда дихотомията *факт – ценност*, която става ключова в описанието и интерпретирането както на природната, така и на социалната действителност. Върху нея се основава както противопоставянето на двете, така и разделението на науките и обвързването само на онези от тях, които изследват фактите с понятието *истина*. Какво стои зад *добро, благо, красиво, полезно*, т.е. кое е онова, което ни дава основание да ги определяме като ценности? Можем ли да отнесем понятието *истина* към него? Ценностите обвързани ли са с фактическата действителност или имат отношение само към човека като мислещо и действащо същество? Могат ли ценностите да бъдат реализирани? Има ли връзка между ценност и норма или ценността е “венчана” с ненормативността? Това са част от въпросите, върху които предлаганият курс ще акцентира.

Целева група: *докторанти*

Цел: Основна цел на предлагания курс е да запознае докторантите с най-значимите аксиологически концепции на 20 век и да експлицира предзададената от всяка ценност нормативност като по този начин проследи интимната връзка между *ценност и норма*.

Методи на преподаване: *лекции, работа с оригинални текстове, дискусия*

Форма на контрол: *кратък текст след всяка тема*

Съдържание на курса:

Ще бъдат изучавани следните теми:

1. *Проектът на Просвещението – надежди и разочарования*
:
2. *Опозицията разум – чувства като основа за противопоставянето на “е” и “трябва”*
3. *Ценността като вътрешно ненатурално качество - аксиологическата концепция на Дж. Мур*

4. *Ценността като обект на всеки интерес - аксиологическата концепция на Р.Б. Пери*
5. *Ценността като Платонова идея - аксиологическата концепция на Н. Хартман*
6. *Ценността като възможност - аксиологическата концепция на екзистенциализма*
7. *Ценността като отношение - марксистката аксиологическа концепция*

Предварителна библиография:

1. Д.Хюм, Трактат върху човешката природа
2. D.Hume, An Enquiry Concerning the Principles of Morals
3. G.E.Moore, Principia Ethica
4. G.E.Moore, A Reply to My Critics
5. G.E.Moore, A Reply to My Critics
6. R.B. Perry, Value as Any Object of Interest, in: Contemporary Philosophy, N.Y., 1957
7. R.B. Perry, The Definition of Value, in: The Journal of Philosophy, Psychology and Scientific Methods, vol. XI, N6
8. R.B. Perry, General Theory of Value, in: Approaches to Ethics, N.Y., 19
9. R.B. Perry, The Definition of Value in Terms of Interest, in: Contemporary Philosophic Problems, N.Y., 1959
10. N. Hartmann, Ethics
11. Charles Stevenson, Emotive Meaning of Ethical Terms
12. A.Ayer, Language, Truth and Logic
13. А. Макинтайър, *След добродетелта*, С., Издателска къща “Критика и хуманизъм”, 1999
14. З. Бауман, *Постмодерната етика*, С., Издателска къща “Критика и хуманизъм”, 2001
15. Ш. Бенхабиб, *Ситуиране на аз-а*, С., Издателска къща “Критика и хуманизъм”, 2001
16. Г. Фотев, *Ценност, факт и норма*, в: Критика и хуманизъм, кн.17, бр1/2004, с.с.27-38
17. J. N. Findlay, Axiological Ethics, Macmillan St Martin’s Press, 1970